

א ר ט ו ן

מחזה מאת אהרון עזרא
נוסח הצגה ובימוי: רוני ניניו

נוסח אחרון בעקבות ההצגה
20.7.04

ס-כל הזכויות שמורות לאהרון עזרא
aharoncontact@gmail.com
+972-55-6660889

רוני ניניו
ninioron@gmail.com
+972-54-4274885

הנפשות הפועלות

מַאֲמָנָה - הסבתא

בְּאִדְלָה - בתה

מִנּוּ - חֲתָנָה

הוֹפִי - נכדתה

אֲרִטוֹן - נכדה

פרולוג

חדר מרוהט בְּדָלוּת. כורסת-עץ ישנה. שולחן עץ קטן. ארבעה-חמישה כסאות עץ, פשוטים בתכלית. ארונית ברזל כבדה, עליה עומד מִיָּקָם שכל העת מימיו רותחים, ומסביבו קופסאות תה, קפה, סוכר, ספלים וכד'. החלונות מסורגים ומכוסים בוילונות ישנים בעלי גֶּנוּן אפרפר. מצד אחד, כניסה לחדרים האחרים של הבית, מכוסה בוילון שקוף-משהו, אפרפר אף הוא. מצד שני, פֶּתַח היציאה לְחוּץ, סגור ע"י דלת עץ דהויה אך כבדה, אשר חורקת בהיפתחה ובהסגרה.

לצד הדלת, חלון המשקיף החוצה. על אֶדן החלון ניצבת רקפת יפהפייה, בעציץ קטן. בגינה, עץ או שניים וספסל קטן.

שעת לילה מאוחרת.

ארטון (ישוב בכורסה מכווץ משהו, חסר מנוחה. כותב בניירות המונחים על ברכיו ביד לא בוטחת. לפתע, בחדות, קם, מניח הדפים על השולחן ובצעדים מתוחים ניגש לחלון ומביט דרכו החוצה. מהלך קצרות כבתוך מלכודת. ניגש לדלת ופותחה. מביט החוצה. מותיר הדלת פתוחה ושוב מהלך קצרות עד כי נעמד אל מול הרקפת אשר אצל החלון. גופו מתרכך ועיניו בוהות אל הפרח. ממלמל) **חלומות שלנו את ריח הרקפות יריחו...** (כותב בניירותיו) **חלומות שלנו את ריח הרקפות יריחו... שמחה שלנו עד לובן העננים...תיגע!**

הופי (נכנסת מן החוץ ומבחינה בארטון. אתנחתא. אומרת להיכנס אל פנים הבית)

ארטון **הופי!** (הופי נעצרת) **אני לך... לך חיכיתי...**

חיכית...	<u>הופי</u>
מילים כתבתי...	<u>ארטון</u>
הידיים מילים כתבו...	<u>הופי</u>
הלב כתבו!	<u>ארטון</u>
והרגליים? לאן הלכו הרגליים? (אומרת להיכנס לפנים הבית)	<u>הופי</u>
(עוצר בעדה) הופי...	<u>ארטון</u>
לא טוב, ארטון, שהלכת אחרי הלילה!.. לא טוב ולא טוב! (נכנסת לפנים הבית)	<u>הופי</u>
האור יורד לאיטו.	

מערכה I

אותו החדר. מאוחר בבוקר למחרת.

(בכורסה שקועה מאמנה הקשישה. ישנה)

באדלה (נכנסת וסיגריה בוערת בידה. מוזגת שתי כוסות קפה. מגישה אחת

למאמנה) **קחי**. (מאמנה לא נענית. באדלה מטלטלת אותה) **קחי, קחי!**

מאמנה (מתעוררת)

באדלה אחרי הבוקר, והעיניים שלך סגורות?!

מאמנה (מפקת. מתוך הפיהוק) חטאתי אלוהים, חטאתי...

באדלה וכמה טוב אָת יודעת את זה אמא... אֵי, כמה טוב!.. (אתנחתא קצרה)

שמעת איך נבח עלי?

מאמנה והופי, איפה?

באדלה ולמה, "והופי איפה?"

מאמנה אתמול, אחרי הערב, יצאה הופי... היום, בבוקר-בבוקר, יצאה הופי...

ולשאל אותה שאלתי: לאיפה הופי? והיא: אין קול!..

באדלה ויש שאלה שלא יוצאת מתחת לשון שלך?!

מאמנה אז קחי חוט, קחי מחט, ותתפרי לי אותה!

באדלה יום חג לראות אותך בלי לשון!

מאמנה ושתמיד יהיה חג ללשון שלך, באדלה!

(אתנחתא קצרה)

באדלה שמעת, שמעת איך נבח עלי זה שחיתנת אותי איתו?!

- מאמנה** שינבחו עליו הכלבים!
- באדלה** ולמה? אמרתי לו, "מנו, סוכר אל תשכח להביא בדרך שלך חזרה..."
- "אמרת, אמרת, אמרת, וכמה פעמים תגידי!", ככה נבח ויצא, והרוק שלו על השפתיים...
- (אתנחתא קצרה)
- מאמנה** אף פעם לא יצאה הופי ככה... ימים... ערב אחרי ערב... מהעבודה באה, ואפילו אוכל לא אוכלת, והולכת! והיום, יום של חופש מהעבודה לקחה - וגם בבוקר הלכה! מה יש לבחורה יפה כמוה לחפש בחוץ, ככה, אפילו בלי שתגידי איפה ולמה? מה יש, אלוהים?
- באדלה** ילדה שלי, לא שלך! פעם אחרת, את ארטון תשלחי אחריה... הוא עושה מה שהפה שלך אומר ואת עושה מה שהלב שלו רוצה!
- מאמנה** (מזדעמת) ועכשיו למה השם של ארטון, משחק על השפתיים שלך?!
- באדלה** ולמה עד היום, החיים שלי משחק על השפתיים שלך?!
- מאמנה** אני חולה, באדלה...
- באדלה** ואני קבורה!
- מאמנה** אי, אלוהים!
- באדלה** בבית הקברות של מנו קברת אותי...
- מאמנה** (אתנחתא קצרה מאוד. בהתכוונה להופי) אולי את תלכי לראות איפה אחות של ארטון... לכי, באדלה, לכי.
- באדלה** שילכו סכות על הגוף שלך!

- מאמנה** היום לפני מחר!
- באדלה** ואיך אמא, איך מגיל שבע עשרה נתת אותי להיות אישה בידים של מנו!
- מאמנה** (מרימה עיניים אל על) רחום וחנון...
- באדלה** ילדה הייתי, ילדה. לא העיניים נפתחו, ולא הפה נפתח, ולא מה שבין הרגליים...
- מאמנה** שימי פלפל בלשון שלך, באדלה!
- באדלה** טעות אמא, טעות! טעות שהיא ההתחלה והיא הסוף! טעות טעה הלב שלך שאי אפשר למחוק! בושה... דבר של בושה... ככה אני יכולה להגיד במילים שלי...
- מאמנה** (מריחה טבק מתוך הטבקיה הצבעונית והגדולה שלה, תוך השמעת קול השאיפה לתוך הנחיריים)
- באדלה** אבל גם אני אשמה....
- מאמנה** (מתעטשת)
- באדלה** מי שעושה אשם ומי ששותק אשם!
- מאמנה** (על סף התעטשות) יש אלוהים, באדלה....
- באדלה** על אלוהים שמעתי, אבל לא מכירה אותו!
- מאמנה** (נושאת עיניה מעלה) סליחה תסלח לבאדלה, אלוהים! תסלח, תסלח, תסלח... (מתעטשת)

באדלה אני אתגרש! אתגרש גם אם יישאר לי מהחיים שלי יום אחד! שעה

אחת, אם תשאר!

מאמנה ותתגרשי... (מתעטשת)

באדלה את אהבת אותנו, את! "יפה מנו", אמרת, "יפה מנו, כמו מלך ומלאך!"

(בגיחוך מר) אי מנו, בעלי היפה... "יפה", שהפך את החיים שלי

למכוערים! שזרק בוץ על הפנים שלי! מכל העצים מסביב בוכים עלי

העורבים... קוראים ובוכים, מספרים ובוכים, צועקים לארץ ולשמיים,

לארץ ולשמיים! אי, שתצא סוף סוף הנשמה שלך אמא... (פורצת

בבכי חרישי)

מאמנה באדלה - יחידה, באדלה - יחידה.. (מוציאה הטבקייה מכיסה וקמה

ממקומה בכבודת) אלוהים, אלוהים, אלוהים... (ניגשת לבאדלה, מגישה

לְאִפָּה קמצוץ טבק מבין אצבעותיה) קחי, קחי.. קחי יחידה, קחי...

באדלה (שואפת מן הטבק ומתעטשת)

מאמנה ויותר טוב?

באדלה (מבעד לדמעות) אתגרש... (מתעטשת)

מאמנה שיצא הכל... הכל!

באדלה אתגרש! (מתעטשת שוב ומוחטת אפה במטפחת אף פרחונית, גדולה.)

מאמנה מה נעשה באדלה? איפה אחות של ארטון? ואני יכולה עכשיו ללכת

לחפש?.. ואיפה, אלוהים שבראת עולם, איפה לחפש? והכלבים האלה

בְּחוּץ... כל כלב, תגידי, חמור בן סוס! יקרעו את הבשר שלי כמו שועל

שקורע תרנגולת!

באדלה אַת, שאלוהים שלך שמר אותך כל כך טוב עד גיל כזה, לא ישמור

אותך מכלבים?..

מאמנה עד לדלת של הגינה אלך... (קמה ממקומה)

באדלה (הודפת את מאמנה בחזרה לכורסה) שבי! ואם לא תשבי, רוֹאָה את

השולחן... אתן לו שישב עלייך!

מאמנה שישב עלי הָהָר הגדול שעל יד הים!

באדלה ואפילו אם ישב עלייך ההר הגדול, אַת תצאי ממנו כמו נחש!

(הופי נכנסת מן החוץ ובידה שקית תפוחה)

באדלה (מחבקת את הופי חיבוק אוהב עד מאוד) פָּרַח! פּרַח, הופי... פּרַח...

הופי אמא שלי...

מאמנה (להופי) ואיפה היית, "אמא שלי"?..

הופי סקרנית סבתא שלי, סקרנית!

מאמנה עכשיו גם סקרנית אני!

הופי סקרנית. רוצה לדעת!

באדלה אֵי, כמה רוצה לדעת! דבש על השפתיים שלך, הופי...

הופי (מוציאה עוגה תפוחה מן השקית)

מאמנה ועל מה העוגה הזאת שנפוחה כמו בטן של מת?!

הופי (מתקינה העוגה על השולחן) וארטון, איפה?

- מאמנה** בְּשִׁינָהּ. וְלֹהֵעִיר אוֹתוֹ אֵל תְּעִירִי!
- באדלה** (ניגשת להופי לשולחן. בהנמכת קול) **לאימא הופי...היית איפה, בת שלי?**
- הופי** **אני מאושרת אמא!**
- מאמנה** **מדברת שאני לא אבין!**
- הופי** (לבאדלה) **היום אמא, כשהשמש תתקרב לים- נרקוד!**
- באדלה** **נרקוד?**
- הופי** **נרקוד!**
- באדלה** **ועל מה נרקוד, פרח? על מה נרקוד?**
- מאמנה** (שמנסה כל העת להקשיב קשב רב) **הלב שלי מתפוצץ!**
- באדלה** (בחדות) **מה אמרת?!**
- מאמנה** **מה אמרתי?... (אתנחמת קצרה. קוטעת את ניסיונה של באדלה לשוב ולדבר עם הופי) וזה שאמרתי! זה שאמרתי... ללכת לרופאה שלי לכי באדלה... הכדורים שלי, שיהיו סם, כלום לא נשאר!...**
- באדלה** **ואני יודעת הרופאה שלך לא עובדת היום...**
- מאמנה** (בזעף) **עובדת, עובדת, עובדת!**
- באדלה** **ותגידי את זה עוד פעם ועוד פעם, כמו הציפור הזאת שמצפצפת את הצפצוף שלה כל הזמן!**
- מאמנה** **אליה לכי! עכשיו!**
- באדלה** **אני כאן עד שהלב שלי יגיד לי- לכי!**

- הופי** את ארטון אלך להעיר...
- מאמנה** לא! ישן עד שהעיניים שלו יגידו- די!
- באדלה** הוא חולם אותך ואת חולמת אותו!
- מאמנה** ואת, חלומות תחלמי על צפרדעים!
- הופי** זמן של הטיפות בשבילך, סבתא. (מוציאה משקית גדולה של תרופות בקבוק טיפות)
- מאמנה** ואיך זמן? הצהריים של היום עוד לא הגיעו.
- הופי** ואם קצת לפני, ואם קצת אחרי, זה הזמן... (מאמנה מוציאה לשונה והופי מטפטפת עליה מספר טיפות)
- באדלה** שתהיי בריאה וחזקה ותאכלי את הראש של כולנו!
- מאמנה** (בתנועה נחרצת אוחזת בידה של הופי ומושיבה אותה על ברכיה. מצחקת עם הופי, כמו בניסיון לפתותה בהפגנת אהבה) ... הופי, איפה?!
- הופי** (מחככת תוך כדי דבריה את אפה בפניה של הופי)
- הופי** (מצחקקת) האף שלך... (מנקה פניה מן הטבק שדבק בה מאפה של מאמנה)
- מאמנה** כמו אישה עם אישה: והופי, איפה? לאן את הולכת בימים האלה? (לוחשת נואשות) לאוזן שלי שתתייבש: לאן? לאן, אחות של ארטון?
- הופי** לאן, אחות של ארטון?
- הופי** שתקנית נהייתי... כמו ארטון!
- מאמנה** (בדמעות) האוזניים שלי שומעות דברים, כאילו באים מן הרוח...

באדלה הכל בא והולך מן הרוח ורק את נשארתי!

מאמנה (מנענעת את הופי על ברכיה, מנומנמת. שרה)

הופי, הופי, ילדה יפה

אחיה ארטון אוהב אותה...

הופי, הופי, ילדה יפה

אלוהים, אלוהים, שמור אותה...

(ראשה נשמט. נרדמת. הופי נחלצת בעדינות מזרועותיה)

באדלה (בהתייחסה למאמנה) **וכמה מהר שינה מפילות עליה הטיפות...**

והיא- יותר טוב בשינה תהיה כל החיים!

ארטון (נכנס מפנים הבית)

באדלה **זאת נכנסת לשינה וזה יוצא מן השינה!**

ארטון (שותק ומביט בהופי. באדלה בוחנת את ארטון בקפידה ובחשדנות)

הופי **ואוכל של בוקר לא תבשלי לאחי?**

באדלה **ולך, הופי?**

הופי **אכלתי, אמא. שבעה.**

באדלה (מנשקת את הופי. בעברה ליד ארטון) **אֵי, מסכן ארטון! (נכנסת לפנים**

הבית)

[עם צאתה של באדלה, מתעקם גבה של מאמנה על הכורסה תוך פליטת הברה

סתומה מפיה. ארטון ניגש מיד ומישרה]

הופי (מוזגת שתי כוסות תה, פורסת מן העוגה שעל השולחן ומגישה לארטון.

בהתכוונה לעוגה) **אני הבאתי...**

ארטון (אוכל חרש מן העוגה בפה שכמו אינו אוכל)

הופי **עוגה שהתה אוהב!..** (אתנחתא קלה)

ארטון **הריח שלך בעוגה... (אתנחתא קלה)**

הופי **לא טוב שהלכת אחרי בלילה... לשאול אותי אפשר היה: לאן, אחותי,**

את הולכת?...

ארטון (מוציא לפתע דפים מכיסו ומוסרם להופי)

הופי (נוטלת בתנועה איטית ומהוססת הדפים מידי, מביטה בהם וקוראת.

מופתעת) **"מחזה מאת... ארטון..."** (אתנחתא קלה. קוראת מן המחזה

במתינות ובעניין רב) **"הנפשות הפועלות: הסבתא... האבא... האימא..."**

(אתנחתא קלה מאוד) **האח... האחות...** " (נושאת עיניה לארטון ובוחנת

אותו. ארטון ניתק ממבטה. הופי משיבה עיניה למחזה וקוראת)

"בהיפתח המסך מתגלה חדר מרוהט בדלות: כורסה ישנה, מקום

מושבה של הסבתא... שולחן עץ קטן... מיחם שכל העת מימיו

רותחים... על אֶדן החלון ניצבת רקפת יפהפיה..." (הופי מביטה אל

הפרח אשר בחלון הבית, ואחר כך מישירה מבטה אל ארטון. אתנחתא

קלה) **ולמה מחזה, ארטון?..**

ארטון (שותק)

הופי פעם או פעמיים בשנה, בָּא היה התיאטרון למקום שלנו...זוכר?
 ברגליים של איִלָּה יוצא היית לתיאטרון וחוזר, ומספר לי בלשון
 לוחשת את מעשה ההצגה. ועכשיו...מחזה מאת ארטון?

ארטון בשבילך כתבתי...

הופי בשבילי?

(מאמנה מתעוררת בהתעוררות של פתע. בהבחינה בארטון והופי, כֹּחֶה
 אוזניה לדבריהם. הם אינם מבחינים בה)

ארטון (לוקח המחזה מידי הופי וקורא מתוכו) אומרת האחות לאח: "בָּאוֹר
 העיניים אותך אוהבת! בְּרִיחַ הנשימה אותך אוהבת..."

הופי (קוטעת אותו) ארטון... בלילה הלכת אחרי וראית. ואם ראית, לדעת
 אתה יודע: יוצאת אני מכאן. הולכת!

ארטון לא!

הופי ואתה, אח שלי... אישה צריך!

(לפתע מבחינים שניהם במאמנה הערה)

הופי (בחיוך מריר) הלוואי וּשְׁבַעְתָּ שִׁינָה, סבתא...

מאמנה ושינה אין, אין... את העצמות טוחנת לי הכורסה הזאת! (אתנחתא
 קלה) והופי... לְחוּצָה לכי, מן החבל של הגינה את הבגדים של המיטה
 שלי הביאי.

הופי (משתהה בהביטה אל ארטון)

מאמנה לכי הופי, לכי!

(הופי יוצאת)

מאמנה (לארטון בחדות) **שייפתח הפה שלך!** (ארטון שותק) **שייפתח הפה,**
ארטון, ויגיד מה שהאוזניים שלי התחילו לקחת מהפה של אחותך!
 (ארטון שותק) **אחריה לאן הלכת, בן של סבתא? לאן הלכו הרגליים**
שלך אחרי הופי בלילה הזה?! (אתנחתא קלה. מאמנה דולה מעומק כיס
 שמלתה שטר כסף. ניגשת לארטון) **בשבילך שמרתי...** (תוחבת השטר
 לכיסו. מניחה ידה על לבו של ארטון) **פה הלב שלי, ארטון... פה, פה...
 הדם שלי, בבשר שלך הולך!...** הנשימה שלי, לחזה שלך נכנסת
 ויוצאת, נכנסת ויוצאת!... (ארטון שותק. מאמנה מצביעה לכוון מעלה)
 בשם שלו הקדוש אני נשבעת: לא תאכל מאמנה ולא תשתה ועין לא
 תסגור לילה ויום – עד שייפתח הפה שלך!

ארטון אין לשון בפה שלי...

מאמנה **הלשון של מאמנה בפה שלך!** (ארטון ניתק ממאמנה ואומר להיכנס
 לפני הבית) **יהיו הרגליים שלך אבנים, ארטון!** (ארטון נעצר על עמדו.
 מאמנה קרבה אליו מאוד. גופה נוגע בגופו. לוחשת) **הגב שלי, ארטון,
 הגב שלי, עליו נתן אלוהים את החיים שלך... מהחיים של מנו נכנסת
 לחיים של באדלה, ומהחיים של באדלה נכנסת לחיים שלי, שלי! לי
 נתן אותך אלוהים! רואים עכשיו תשעה הילדים שלי שמתו ועוד
 "אמא" לא למד הפה שלהם להגיד... רואים, מאיפה שהם, שאתה
 בשביל כולם... שהחיים שלהם אתה תחיה! תשעה ברווזים,**

ברווחים... יפים, שמנים, לבנים ... ברווחים, ילדים שלי, ברווחים...

(מחבקת את ארטון בעוז ומתייפחת התייפחות הקורעת את ליבו.

אתנחתא)

ארטון (חרש) החבר שלה...

מאמנה (בתדהמה ובזעם) החבר של השדים! חבר איזה, בן של סבתא?!

ארטון החבר... שחבר היה... של הופי...

מאמנה והלך! הלך! לקח אישה לחוץ לארץ לפני חמש שנים, והלך!

ארטון (במלמול) עכשיו פה...

מאמנה שלא יצא קול מהפה שלך, מאמנה! (נושכת אצבעותיה בזו אחר זו) ואת

הגוף שלה כבר נתנה בשבילו?..

ארטון (שואף אויר כמי שנחנק. חיוור)

מאמנה דָּבַר דְּבָרִים! (ארטון שותק. בהצביעה מעלה) אני נשבעת לך בשם שלו

הקדוש, גם אם יפלו השמים על הארץ, פה תשאר הופי. שלנו היא,

שלנו!

הופי (נכנסת מן החוץ ובידיה סדינים. למאמנה) ועכשיו ריח של פרחים

בבגדים של המיטה שלך, סבתא!

מאמנה (ניגשת אל כורסתה, נוטלת את מעילה המונח שם ומתחילה ללובשו)

באדלה (נכנסת מפנים הבית. תמהה למראה ארטון החיוור) ותראה הפנים שלך,

כמו מת שעלה מן הקבר!

מאמנה והלוואי אוכל הכנת כבר לילד, שייתן בו חיים!

באדלה הכנתי, הכנתי...ורציתי גם תפוחי אדמה עם האוכל לָתֵת, אבל לא

השאיר אבא שלהם אפילו אחד! בולע, בולע, בולע... (מבחינה במאמנה

הלבושה במעילה) והמעיל הזה למה עלייך?

מאמנה אז מה אָת חושבת, אם אָת לא הולכת את הכדורים להביא בשבילי,

לא ייקחו אותי הרגליים שלי?!

באדלה ואמרתי לך, לא עובדת היום הרופאה שלך!

מאמנה (בזעף) שציפור של לילה תמצוץ את הדם שלי אם לא עובדת!

באדלה שָׁנָה ועוד שנה הרגליים שלך מן הבית הזה לא יצאו...

מאמנה גם אם יאכלו אותי הכלבים, אצא!

באדלה ומה יאכלו בְךְ הכלבים? חתיכת בשר יבש שהלך לו הטעם והריח!

מאמנה רק אָת, הבשר שלך, זנב שָׁמֶן של כִּבְשָׁה! (יוצאת)

הופי (מחקה את מאמנה) "רק את, הבשר שלך, זנב שמן של כבשה!"

(צוחקת ומנשקת את באדלה)

באדלה יָפָה מדברת סבתא שלך, יפה...אבל המילים שלה כמו החוטמים של

החיה הזאת שתופסת זבובים...

הופי (צוחקת) עכביש. קורי עכביש!

באדלה ואת אומרת קורי, קורי... והיה אחד, שכן, קראו לו כורי...איך אהב

אותי כורי, איך אהב... ראה כורי את מאמנה רוצה לתת אותי בידיים

של מנו, בכי בכה עלי, בכי. אמר למאמנה: "שבועה אני משביע אותך,

מאמנה, תני מנוחה לבאדלה... עוד ילדה קטנה. ילדה ותתחתן עם

מנו?!” (כמדברת אל כורי) ואני, כורי, מה אגיד לך היום? החוטים של

הלשון של מאמנה תפסו אותי! תפסו אותי, כורי! (להופי) ואת הופי,

לתת אל תתני ללשון של מאמנה לתפוס גם אותך. אל תתני!

הופי לצאת מפה, תרצי אמא?

באדלה דלתות של בית סוהר ולך יש מפתחות?...

הופי (מורה על ליבה) כאן המפתח, אמא!

באדלה מפתח איזה, בת שלי? לאזנים של אמא... למה מפתח, הופי?..

למי?..(לארטון, המביט בהופי נחרצות) עיניים באחותך אל תתן! לך, לך

אוכל של בוקר לאכול.

הופי עוגה אכל, של אחותו.

באדלה עוגה לא תחזיק אפילו בטן של מת. (לארטון) לאכול לך! לאכול!

ארטון לא רעב!

באדלה (מופתעת מכך שהוציא מילה מפיו) דיברו.. לא יוצא, לא בא, לא עובד,

לא מדבר, לא... (מסמנת על איזור חלציה כמי שמתכוונת לומר שארטון

אינו פעיל מינית) איך יהיה רעב?!

הופי רוחני! (צוחקת כמי שמנסה לרכך את באדלה)

באדלה (לארטון) מהעיניים שלך שתצא הופי! אסור ככה! אסור! בושה! עוון!

מסריח הבית ממך! מי שנכנס לבית הזה מריח ריח של עוון... זה

ריח אחד לפני ריח המוות!

מנו (נכנס מבחוץ וכובע בידו. לארטון) **לָבֵן שלי, שלום... (להופי) לִיפָה של**

מנו, שלום... (לבאדלה) ולך, גִּיבְרֶת, שלום במיוחד!

באדלה וזה אחרי שנבחת עלי והלכת!

מנו צעקת עלי, אז ענית. לא ככה, גִּיבְרֶת?

באדלה גִּיבְרֶת של היער!

מנו (מראה את הכובע החדש) ועל הכובע החדש מה תגידי גִּיבְרֶת?

באדלה וכסף לקנות כובע, מאיפה?!

מנו לא כסף גִּיבְרֶת...אומר אני...ואיך אגיד?..

באדלה אל תגיד, אל תגיד!

מנו (מניח הכובע על ראשו) גִּיבְרֶת, הראש שלי בתוך הכובע – איך?

באדלה אתה אומר, ראש בתוך כובע, ואני רואה רק כובע!

מנו (מצחק) איך מצחיק גִּיבְרֶת: כובע בלי ראש... (להופי) לא ככה, יפה של

מנו? (מבחין בהופי אשר נתיישרה על כורסת מאמנה לעיין במחזהו של

ארטון) וזה מה ביד שלך, יפה של מנו?... דפים – דפים, תגידי כמו של

ספר... (מצחק) **באמת פלא!...** (הופי מחייכת לעברו וממשיכה בעיונה

במחזה) **עד לדלת של הגינה הרחתי את הריח של הקפה...** (ניגש

למיחם למזוג קפה)

באדלה והלוואי פלא קרה וסוכר זכרת להביא!

מנו אמת, גִּיבְרֶת... סוכר אם הייתי זוכר, הייתי מביא. כמעט אין.

באדלה (מגחכת במרירות ובהפגנתיות)

- מנו** אחרי הצהריים, פעם שניה שאני יוצא , אביא...
- באדלה** והלוואי שדים ירקדו על הדרך שלך: סוכר, סוכר, סוכר...
- מנו** ועכשיו על הדרך שלי, גִּיבְרֶת, את אמא שלך ראיתי... מדברת עם עצמה וְרָצָה... רצה, רצה! מאיפה ככה כוח לאישה זקנה שתרוץ? ולאן, לאן לרוץ?... אפילו לראות אותי לא ראתה... עם עצמה, עם עצמה!..
- באדלה** ולמה אתה שם את העין שלך בְּכֹחַ של אמא שלי?!
- מנו** שיהיה לה כוח כמו שיש לחיה הגדולה הזאת שיש לה אף ארוך עד הריצפה, מה אכפת לי!
- באדלה** בכוח שלה הלכה ועבדה כשהיית חולה, בשביל להביא אוכל לילדים שלך!
- מנו** וקפה, רוצה גִּיבְרֶת?
- באדלה** חזק!
- מנו** (מגיש קפה לבאדלה ומצית סיגריה) כמה תענוג לְעֵשֶׂן, וכמה תענוג לא לעשן!.. היום בְּמֵרְכֹז, כשישבתי ועישנתי, חשבתי על זה...
- באדלה** ואתה תמשיך לעשן ולחשוב שאתה חי!
- מנו** אוכל, שותה... מעשן!... פעמיים ביום יוצא למרכז ומטייל... ולמה לא חי? (צוחק)
- באדלה** חי, ואיך חי? אם לא התרופות היית אוכל את כולנו!

מנו ואני רציתי את המחלה! אמרתי: בלי המחלה, החיים לא חיים... אם לא כסף, נשים, עולם, אז לפחות המחלה... וחבל שלא מתים מהמחלה הזאת...

באדלה וטוב שהיית מת ולא מעביר אותנו את הגיהנום!

מנו ועכשיו כבר מאוחר, גִּיבְרַת, נהייתי אוהב את החיים! (מִצְחָק)

באדלה כמו חתולה של רחוב גידלתי את הילדים... ואתה נכנס למחלה ויוצא מן המחלה, יוצא מן המחלה ונכנס למחלה!

מנו אז הנה, עכשיו אני פה... מצאו את התרופה בשבילי, ואני פה גִּיבְרַת! בריא!

באדלה בריא כמו המתים!

מנו ותראי גִּיבְרַת, איך מדיבור לדיבור, שכחתי את הדיבור... ואת זוכרת את החבר שהיה להופי לפני שנתיים שלוש?

(הופי מפסיקה הקריאה במחזה. ארטון נדרך)

באדלה (נדרכת אף היא) לפני חמש שנים, מזל שלי, חמש!

מנו אַת אבא שלו פגשתי היום... (משתעל)

באדלה עכשיו נכנס השטן לתוך הגרון שלך? דַּבֵּר!

מנו (מתוך השיעול) "שלום אדוני מנו, שלום"... והפה שלו, כאילו יהלומים

יוצאים ממנו! ואיך פתח את הידיים לחבק אותי... ישב על ידי, על

הספסל, והיד שלו על הכתף שלי, כמו לפעמים שאני רואה איש

מחבק אישה...

באדלה וטוב שאתה עוד יודע שאיש מחבק אישה!..

מנו "תשלח דרישה של שלום למשפחה, אדוני מנו, תשלח ברכה... לא

שכחנו אתכם, לא שכחנו אדוני מנו..." והכובע הזה גיבֶרֶת, מן הראש

שלו הוריד ונתן על הראש שלי... (מדגים כיצד נתן לו הכובע ומצטט)

"מתנה לך אדוני מנו". באמת גיבֶרֶת, ככה עשה, שדמעות עלו בעיניי

שלי... (נזכר) אה! ואפילו סיגריות של חוץ לארץ נתן לי... "אתה יודע

לעשן, אדוני מנו... אלה בשביל אחד כמוך!" (מציג חפיסת סיגריות,

ונותן אחת לבאדלה) בן אדם טוב...משפחה טובה...

באדלה (בהיתכוונה להופי) אֵי, מנו, איך חבל! איך רצה את הופי הבן שלו! אמר

לי אז: "אמא של הופי, הבת שלך היא כל העולם, וכל העולם הבת

שלך!"

מנו ככה אמר גיבֶרֶת?

באדלה (להופי) ולמה? למה הופי, למה אחרי לא הרבה ימים, ככה, קמת

והלכת ממנו?! ועד היום אני שואלת, ועד היום לא נפתח הפה שלך

להגיד, למה?! הנה התחתן, הלך לגור בחוץ לארץ, ועשיר נהיה, עשיר!

ואז, אם היית נותנת לו יד לחתונה, פרח שלי, היית היום אישה-של-

כסא-של-מלכים! גיבֶרֶת, כמו שאומר אבא שלך החכם, גיבֶרֶת! ומפה

היית יוצאת, הופי! מהבור! מהקבר! אבל את, לשבת תחת הלשון של

מאמנה נשארתי! לשבת מול ארטון נשארתי! להיות בתוך העיניים שלו

שרואות רק אותך, רק אותך!

- מנו** ועל ארטון, למה ככה, גִּבְרָתָ? ... ולא יאהב אח את אחותו?
- באדלה** (מתקרבת אל עבר ארטון) מהעיניים שלו שתצא הופי! שתצאו! (לארטון.
 בדעם) שתצא הופי מהעיניים שלך!
- (הופי ניגשת לחצוץ בין באדלה לארטון, אך באדלה הודפת אותה. הופי יוצאת מהבית
 במחאה)
- באדלה** (קוראת אחריה בכעס) ייקח אדם שחור של פחם, ובידיים שלו ימרח
 על הפנים של עצמו?!
- מנו** (כנזכר) ואת אומרת פנים... והיית צריכה לראות את הבת שלו,
 גִּבְרָתָ...!
- באדלה** של מי, בת?!
- מנו** באמת פלא... בת של האבא של החבר של הופי...
- באדלה** ודיבור של בן אדם לא תדבר? של מי, בת?!
- מנו** וזה גִּבְרָתָ, פלא על פלא! מי שפגשתי היום במרכז... יש לו בן, שהיה
 חבר של הופי, ויש לו בת! בת! ועל זה מה אגיד יותר בשביל
 שתביני?..
- באדלה** והיה עוד חכם כמוך בזמן של הזמנים?!
- מנו** הבת שלו, גִּבְרָתָ, אתו הייתה, יְד בְּתוֹךְ יְד... אולי בְּגִיל של היפה של
 מְנו... עדינה, לְבָנָה... תגידי, כמו חלב...
- באדלה** ולמה, לאבא שלה לא אמרת, יש לי בן? חכם כמוך, היית אומר לו: בן
 יש לי... בן בגיל חתונה... אז איך, ככה, יש לְבָן אדם פֶּה וְהָבָן אדם

ישתוק? איך, ככה, כשצריך לדבר לא תדבר? איך מצפצף אתה כמו
צפצפה רק בבית?!

מנו ואני גיבַרְת, צפצפתי... אמרתי! אמרתי לו...

באדלה אמרת... טוב! אבל מה אמר?

מנו אמרתי לו: ארטון טוב יש לנו בבית. ארטון...

באדלה ולמה לא אמרת לו: הבת שלך וארטון שלי – בעל ואישה!

ארטון (יוצא אל מחוץ לבית בכעס עצור)

באדלה זה – אם שומע דיבור על חתונה, בורח!

מנו וחתונה תהיה גיברת... יתחתן ארטון...

באדלה יתחתן? ארטון יתחתן? עם מי יתחתן? עם אחותו?!

מנו באמת פלא...

באדלה ועיניים בשביל לראות, לא תפתח? ואוזניים אין בצדדים של הראש

שלך, בשביל שתשמע? לדעת מה אתה יודע, מה?! אוכל שותה, שותה

אוכל... מְנַעַר כל היום כמו חמור... לעבוד לך, לעבוד! כסף להביא!

מנו עבדתי! ארבעים שנה עבדתי... הגב נשבר... הידיים-פצעים, פצעים...

הרגליים-אין עוד כוח לעמוד... העיניים – כבר בקושי רואות את

הדרך... זהו, גיבַרְת, נגמרתי... בכל זאת גידלתי את ארטון והופי, בכל

זאת קניתי להם בגדים, אוכל... שלחתי אותם לבית ספר... ארבעים

שנה עבודה... שישים שנה חיים... מה נשאר?..

באדלה המכות שלך, מנו! והקללות!

מנו ואולי הכל היה מהמחלה שהייתה... בפנים... בגוף שלי, בנשמה שלי,
ולא ידענו עד שיצאה...

באדלה לא המחלה, לא! תמיד היה בבטן שלי הפחד ממך! תמיד היו על הגוף שלי המכות שלך! ואותו לילה... אי, אותו לילה שחור, כשהידיים שלך שרפו עמוק בבשר שלי... כמו אריה באת עלי, ובכוח הגדול שלך, את ארטון זרעת בין הרגליים שלי! ואני רועדת מתחת לגוף שלך...רוצה לצאת, לצאת, לצאת...

מנו ולספר הסיפור הזה, כמה תספרי?! ולשמוע אותו, כמה נשמע?
באדלה עד שהזבובים של הבית יוציאו את הקול שלי החוצה! שגם שם, בחוץ, ידעו!

מנו ולסלוח סליחה, באדלה, לא תסלחי? כמו החיה הזאת שאוכלת מתים,
תאכלי אותי, ואני עוד חי?!

באדלה עד המוות אוכל אותך! וגם אחרי המוות שלך, שהלוואי בקרוב יבוא,
אוכל אותך!

מנו (מזדעם בהתקף טירוף. צועק, מרעיד ומגומגם) שיבוא בקרוב המוות שלך! היום, היום! שתמות גם אמא שלך אחרי שתבכה בשבילך! (פונה לכורסה, מקום מושבה של מאמנה) שיתבשל הלב שלך על גחלים! (לבאדלה) שאבא שלך...שהוא...הלוואי מהקבר יקום, בשביל שעוד פעם ימות! (חולץ נעלו ומכה ברצפה נואשות)

באדלה (בהולה) **והכדורים שלך, אני חושבת, לא לקחת היום...** (ממהרת)

להוציא משקית תרופות קופסת כדורים ומגישה לו כדור אחד.. מנו נוטל

הכדור מידיה ובולעו. באדלה מגישה לו מים. שותה. אתנחתא)

מנו (כבר רגוע למדי) **ולאכול, מה אני אוכל היום, גִּיבְרָת?**

באדלה **ביצה תעשה לך...**

מנו **ביצה, שיהיה ביצה....**

באדלה **אחת!**

מנו **ואם אמרת "ביצה", זה אחת! באמת פלא... (נכנס לפנים הבית)**

באדלה **ואני-בעיניים שלי אבוא לראות: ביצה אחת! (נכנסת אחריו לפנים**

הבית)

האור יורד מן הבית ועולה על הגינה. שם, על הספסל, יושבת הופי ושקועה בקריאת

מחזהו של ארטון. ארטון נכנס וקרב אליה חרש. הופי, בהבחינה בארטון, נושאת

עינייה מן המחזה ומביטה בו נפעמת.

הופי **המילים במחזה... כמו פנינים על הנייר... נוצצות!..**

ארטון **נוצצות... (אתנחתא) והחבר של הופי?...**

הופי **החבר של הופי?..**

ארטון **נוצצות עיניו?...**

הופי (שותקת במופגן)

ארטון **עיניו נוצצות!?**

הופי **באש אהבה! באש אהבה נוצצות!**

- ארטון** רוח רעה תעבור והאש בעיניו תכבה! ככה כתב ארטון במחזה!
- הופי** (נסערת) והרוח הרעה, מי? תכבה את אש אהבתו- מי? מי?!
- ארטון** אשתו!
- הופי** (בגיחוך) אשתו? שמחוץ לארץ? התגרש החבר שלי! התגרש! (ארטון)
- מוכה הפתעה) הפתעה בלב שלך? הפתעה בדפים של המחזה!?
- ארטון** תני לי המחזה!
- הופי** עד הסוף אקרא!
- ארטון** סוף אין!
- הופי** מחזה כתבת ואין סוף?! (ארטון מנסה מדי פעם לחטוף מידיה המחזה,
- אך הופי מתחמקת) והסוף למה מחכה? למי?
- ארטון** תני לי המחזה!
- הופי** אני אכתוב הסוף! תלך האחות אחרי אהבתה לחוץ לארץ. ככה הסוף!
- ארטון** מחזה אחר...
- הופי** לא! ככה צריך שיהיה כתוב בסוף המחזה שלך: התגרש החבר
- ולקחת את הופי בא! ואתו אלך! לחוץ לארץ אתו אלך!
- ארטון** הסוף אני אכתוב! שלי המחזה, שלי!
- הופי** גם שלי! נכתב בשם המשפחה וגם בשמי!
- ארטון** (יושב ומתנשם בכבודות. נחנק)
- הופי** (ממהרת אליו מבוהלת) לא החנק, ארטון... אָל... לא... לא בא עליך
- החנק... לא, לא, לא... הופי פה, הופי... הופי בשבילך ארטון, הופי

בשבילך... אח שלי, אח שלי... (אוחזת פניו) לא החנק, ארטון... אל...
 (מלטפת פניו ברוך רב) הנה, הנה... הנה... (מנשקת מצחו נשיקה ארוכה
 ורטובה) נשיקת מַרְפָּא! (מרפרפת בשפתיה על עיניו. מלחשת) מרפא...
 מרפא... זוכר ארטון?... זוכר כמה אהבת את נשיקת המרפא שלי?...
 זוכר, זוכר, זוכר?... (ארטון מחייך כמעין חיוך קלוש, עיניו הזויזות) ובאותו
 הלילה... לילה מלילות ילדותינו... כשבא עליך החנק... מהופי ביקשת
 שתנשק אותך... "נשיקה של מרפא", אמרת... (נסחפת אף היא להזיה.
 כחולמת) "נשיקה של רפואה הופי, נשיקה של רפואה הופי..."

ארטון (כמתכווץ) וקר... קר...

הופי (מרעידה) וקר היה אותו הלילה... חורף נושך... איוס...

ארטון (אוחז בהופי בפתאומיות) ועכשיו חס! חס!... בחדר שלנו הקטן, חס...
 חס... והרוח... מן הים הרוח מלחמה עושה! שרה שיר של חושך!
 חושך! (מתחבקים נואשות) הופי? הופי, פוחדת? פוחדת? איתי, איתי
 תשני, איתי! (נשכב על אחותו) רועד הגוף של הופי, רועד...

הופי (מנסה להיחלץ מתחתיו) לשָדָה, לשדָה בוא ארטון, בוא אח שלי...
 לשדָה... (מעמידה אותו על רגליו)

ארטון השדָה? השדָה?... (נלהב. כמשוטט בשדָה) השדָה!... השדָה!... תפוזים,
 תפוזים!...

הופי תפוזים נאכל בשדָה!...

ארטון (כמחלק פלחי התפוח) **הופי מן התפוח... ארטון מן התפוח... הופי...**

ארטון... הופי... (לפתע מביט מהם והלאה) איש אחד הופי, רואה?

הופי איש אחד, ארטון?

ארטון האיש הזה...

הופי מיהו?

ארטון (לפתע מסיט מבטו מן ה"איש") **רקפות... רקפות... (סובב סביב הופי.**

מאושר) וְרוּד לבשת, הופי... ורוד... ורוד...

הופי (כפורחת) **רקפת אני!...ר-ק-פת!**

ארטון (בעדנה רבה. מלחש) **חלומות שלנו את ריח הרקפות יריחו... שמקה**

שלנו עד לוכן העננים תיגע... אהבה שלנו... אהבה... ("מבחיך" שוב

ב"איש") האיש הופי... הוא פה... פה...

הופי והאיש, ארטון?...

ארטון נפתח הפה שלו...

הופי והפה שלו?... (אתנחתא קלה) **מה אומר הפה שלו?**

ארטון (מחבק את הופי בחוזקה וגופו כמו נמזג בגופה. עיניו בורקות וקולו לא

מפה) "כשתגדלו, בעל ואישה תהיו... בעל ואישה תהיו... כשתגדלו"...

(ארטון נאלם. אתנחתא. שניהם יוצאים מן ההזיה ושבים אל עצמם, אל זמן

הונה)

הופי (נחלצת בעדינות מאחיזתו של ארטון) **ארטון... הוא יבוא היום... החבר**

של הופי, שמחוץ לארץ בא, יבוא היום לבית הזה... הוא יהיה בעלי...

בעל שלי... גם אחותו של בעלי תבוא היום לבית הזה... (ארטון נרעד)
 זאת שאבא מנו אמר שלבנה היא ועדינה... והיא... בשבילך תבוא,
 ארטון... בשבילך!

ארטון לילה יבוא בשבילי! החושך!

הופי ארור החושך!

ארטון בעלך יביא החושך! ממך החושך! ככה יכתוב ארטון במחזה!

הופי (המומה וחסרת אונים) אני... אני לא במחזה שלך, ארטון... לצאת אני

יוצאת!... יוצאת! בא האיש שאתה שונא... ומבור של קבר מעלה אותי!

בא האיש שאתה שונא ולב פותח בשבילי! בא האיש שאתה שונא

וידיים מושיט לי! ידיים שייקחו אותי מכאן! רחוק ייקחו אותי! רחוק!

(משליכה המחזה לרגליו ויוצאת)

האור יורד.

סוף מערכה ראשונה

מערכה II

שעת אחר הצהריים.

מאמנה (ישנה על הכורסה, ראשה שמוט על צידו. מידי פעם מנחרת קלות)

באדלה (נכנסת מפוהקת) **אין שינה לעיניים... אין שינה ביום הזה, אין...**

(למאמנה) **טבק, אם היית נותנת לי....** (מבחינה שמאמנה ישנה) **והראש,**

למה ככה, אמא? אסור בן אדם ככה יעשה לגוף שלו, אסור... (מיישרת

ראשה של מאמנה ונוגעת בה שוב ושוב) אי, אמא, אי... אמא, אמא,

אמא... אמא רחומה, חנונה, אמא מפונקת, יפה... כמה אהבת אותי...

פעם... כמה אהבת את הילדים שלי... כמה התעייפת בנו... כמה

הבאת, כמה דאגת... כמה, כמה... איפה תשעה הילדים שלך שמתו,

אמא?... האחים והאחיות שלי, איפה?... מכל עשרה הילדים, למה אני

נשארתי מאמנה? למה אני?! רצה אלוהים שלך אותי משחק בידיים

שלו?! אוכל לקייה הרעה הזאת שקוראים לה, "חיים"?! אל תשאיירי

אותי לבד בעולם, אי אמא... לא לבד... לא לבד....

ומאיפה בא הסבל הזה המכוער?! מי הוציא אותנו מתחת לאדמה? מי

אמר לו, לך ותשפוך רעל לכוס של החיים של באדלה?!

בושה לחיים... שם רע לבורא של העולם שאת מאמינה שלו! לא הייתי

אמא, לא נולדתי, לא הבאתי ילדים לעולם, לא התחתנתי... לא להיות,

לא להיות! ואם שואלים אותי, זאת התשובה!..

ותראי הגוף הזה, אמא, שככה נהיה... לא צריך גבר? לא מלך רציתי
 ולא בן של מלך... רק מישהו שקצת יפנק... ילטף... אפילו ינשק! מישהו
 שיוכל לאהוב אותי קצת... לא אישה אני, אמא? לא אישה? ופעם...
 כמה קינאו בי, זוכרת? "תראו את באדלה: כמה יפות העיניים שלה..."
 והעור הזה, אמא... כמה עדין היה... כמה חם... תגידי, כמו תינוקת...
 וההליכה שלי, זוכרת?.. כמו סוסה של מלכים... גיבנת אני מרימה על
 הגב, גיבנת! כמה זמן לא ישרתי גוף, אמא, כמה זמן! ולמה לישר גוף?
 ולמה להרים עיניים? טוב לי עיניים באדמה וגב מתכופף... מוכן
 לקבר! לבור! אין שמש אמא, אין כוכבים, אין ירח.... בשמיים כיבו את
 האור! חושך! רק בוכים למעלה! בוכים עלי ואומרים: איך, איך, איך...
 אין לו לב לעולם, אם לא יצעק יום ולילה עלי, ואם לא יבכה! יבכה עלי,
 אמא... עלי... עלי...

ארטון (נכנס מפנים הבית מיישר גב סבתו שנתעקם שוב וניגש למיחם למזוג תה
 בעבורו)

באדלה ואם אכפת לך היה ממנה, היית מתחתן, מביא ילדים. נינים בשביל
 השמחה של מאמנה! אבל אתה, את הופי אחותך תפסת בין הידיים,
 וישבת פה! על הלב שלה ועל הלב שלי! והופי, מה תיתן לך? מה
 שאישה נותנת?! שיגיד אלוהים של סבתא שלך, מה אחות תיתן
 לאחיה?! אסור ארטון, אסור!.. אישה, אישה לך למצוא לך! עשרים
 וחמש שנים בלי אישה, אפילו לקדושים זה קשה! (ארטון מממהר

להיכנס לפנים הבית וכוס התה בידו. באדלה קוראת בעקבותיו) **ובין הרגליים, לא אתבייש להגיד, אין לך כלום?! (אתנחתא קלה) לא צועק הבשר?... לא בוכה הדם?.. לילה ועוד יום... יום ועוד לילה... אי, הבשר... אי, הדם... הדם, הדם... (מתחילה ללטף עצמה קלות ובזהירות באזור המפשעה, מבעד לשמלה, כשמבטה ממוקד במאמנה, מחשש שתתעורר) אַש שורפת, ואף אחד לא יודע!.. אַש... אַש שורפת... (גונחת חרש) אי, אַש... אַש...**

מנו (נכנס מפנים הבית, שקוע בפתקאות שבידיו) **בדיוק מאַיה!**

באדלה (נרתעת ונזעמת. אינה יודעת אם הבחין במעשיה)

מנו ולפי הסימנים שאני נותן על הנייר, מאייה נשארה לכיס שלנו עד סוף

החודש, גִּיבְרָת...

באדלה במקום לקרוא לי גִּיבְרָת, גבר תהיה! גבר!

מנו באמת פלא...

באדלה אי, באדלה!

מנו (בפתקאותיו) ירקות החודש עלה יותר מדי... מהמכולת, תצחקי

באדלה, הבאנו כמו החודש שעבר, ביום הזה! אותו הדבר!

באדלה וקפה גם שתינו אותו הדבר! ותה! ותרופות בלענו אותו הדבר!

ונכנסנו ויצאנו מחדר לחדר, מחדר לחדר! ויצאת פעמיים ביום למרכז!

וחזרת! ורחצת את הבשר שלך! ומילאת את הבטן! והלכת לישון

במיטה המרעישה שלך! והוצאת אוויר! והתעוררת בלילה ועוד פעם

הוצאת אוויר! ובדרך לבית הכיסא, עברת עם התחתונים הלבנים שלך

ליד החדר שלי ושל אמא שלי, ועוד פעם הוצאת אוויר!

מנו והאוויר, גיבֶּרְת, מהכדורים...

באדלה אנשים רואים גבר כמוך וחושבים מחשבות... וכל מי שלובש מכנסיים

יכול להגיד, אני גבר!?

מנו והיו זמנים גיבֶּרְת, שגברים לבשו כמו שמלה! (מצחק לעצמו)

באדלה לא אדום הדם שלך! לא זז בגוף? לא זז!?

מנו עולם, עולם...

באדלה ייחרב העולם שלא קיבל אותי, תפס מקל וגירש אותי!

מנו (בעומדו ליד המיחם) והסוכר שהבאתי, איפה?...

באדלה (בכמעין שירה. כמקוננת) למי אדבר וישמע?.. למי אבכה וירחם? ... למי

אבכה וירחם?...

מנו וגם אמא שלי, כמה יפה הייתה שרה את השיר הזה... בוכה ושרה,

בוכה ושרה... וקפה רוצה, גיבֶּרְת?

באדלה להתגרש אני רוצה! להתגרש!

מנו זאת מהיום הראשון המילה שלך... מהזיכרון שלך יצאו הימים של

מה שלפני החתונה...

באדלה אי, מה אזכור ממך בצל? ... כל קליפה – דמעה!

מנו כמה מחכה היית בצל של העצים של הבית שלי, שמהעבודה אבוא

ותראי אותי!

באדלה ארור היום, באדלה!

מנו כמה קינאה היית מקנאת על אחרות שרצו בלב שלי!

באדלה והלוואי שעל אחרת היו נופלים החיים שלך! שאחרת, הלוואי, הייתה

שותה מהפה שלך את הרעל שאני שתיתי! שהייתה שורפת המחלה

שלך במשפחה של האחרת, במקום לשרוף במשפחה שלנו!

מנו והילדים, גיבֶּרְת... לא בריאים?...

באדלה בריאים? כמוך בריאים? ממך בריאים?! ארטון... בן שלך... חולה! כמוך

חולה! לא בולע כדורים - אבל חולה! והופי... הופי לא חולה...עכשיו,

לא חולה! אבל בן שלה, לא חולה יהיה, אולי?! ובן של בן שלה, לא

חולה יהיה, אולי?! ממך!!! תפסה המחלה השחורה שלך את המשפחה

שלנו עד לתמיד!

מנו (נתקף בחמת זעם של טירוף) שיבוא בקרוב המוות שלך! היום, היום!

שתמות גם אמא שלך, אחרי שתבכה... (חולץ נעלו ומכה ברצפה)

באדלה (בהולה) והכדורים...אולי עוד פעם תיקח? (מגישה לו הכדורים, אך מנו

שכבר נרגע, דוחה ידה המושטת. אתנחתא. רחמיה נכמרים על מנו. בְּרוּך)

ולסיבוב של אחרי הצהריים אתה לא יוצא?... ואולי תרצה אותך, אחת

אחרת, מהיפות של המקום הזה?... (מצחקים זה לזה)

מנו ומה, גיבֶּרְת, אני אעשה עם עוד גיבֶּרְת?..

באדלה תביא אותה לפה! תחפור עוד בור בתוך בית הקברות שבנית...

- מנו** וְאֵת אוֹמֶרֶת "בֵּית קִבְרוֹת" כֹּל הַזְמַן... וְאֵנִי אוֹמֵר, גֵּן עֵדֶן! גֵּן עֵדֶן הַמְקוֹם
הַזֶּה, בְּאֵמֶת!.. שְׁקֵט, קְרוֹב לְיָם... אוֹיֵר טוֹב, רֵיחַ שֶׁל שָׂדֶה מִסְבִּיב... עֵץ
שֶׁל גִּיבּוֹת בְּגִינָה... עֵשְׂבִים, צִיפּוּרִים, תִּרְנַגּוּלוֹת, לְטֹאוֹת עַל הַקִּירוֹת...
חִיפּוּשִׁיּוֹת... (מִצְחָק) חַיִּים הֵרֵבָה זְמַן בְּמִקּוֹם כֹּזֵה... וְהַשִּׁירִים שֶׁל
הַצְּרָצוּרִים, גִּיבְרֵת... כִּמֵּה יִפֶּה שְׂרִים הַצְּרָצוּרִים בְּלִילָה...
- מאמנה** (מִתְעוֹרֶרֶת מִבּוֹעֵתֶת. קוֹלָה מִרְעִיד וּמִגְמָגֵם) חוֹשֶׁךְ, יֵהִי־אֹרֶ!.. חוֹשֶׁךְ,
יֵהִי־אֹרֶ!
- באדלה** (בְּהִתְכוּוֹנָה לְמֵאֲמֵנָה) עוֹד צְרָצוּרִי!
- מאמנה** חֶלֶם, בְּאֵדְלָה, חֶלֶם!..
- באדלה** וְלֹא יִסְפֹּר הַפֶּה, מַה שֶׁהֵעִינִי רֹאוּ בְּשִׁינָה?
- מאמנה** לֹא זוֹכֶרֶת... לֹא זוֹכֶרֶת, שִׁיזְכוּר אוֹתֵי הַמוֹת! אוֹי, אוֹי, אוֹי!..
- מנו** בְּאֵמֶת פֶּלֶא... וְאִם לֹא זוֹכֶרֶת, אִז לְמָה, "אוֹי, אוֹי, אוֹי"?
- מאמנה** לֹא זוֹכֶרֶת, מִנּוּ, אֲבֵל שֶׁחֹר בְּחֶלֶם! פְּחָם! פֶּרַח הַפֶּךְ קוֹץ! רוּחַ הַפְּכָה
אֵשׁ! אֵשׁ בְּקוֹצִים! אֵשׁ בְּקוֹצִים!
- מנו** וְכִכָּה אֵת בְּגַלֵּל חֶלֶם? לְבָנִים כִּכָּה הַפְּנִים שֶׁלְךָ, כִּמוֹ אַחֲרָה שֶׁל
תִּינוֹק?! בְּאֵמֶת פֶּלֶא!
- מאמנה** אִמְרוּ לִי הַכֹּל בְּחֶלֶם... הַכֹּל אִמְרוּ לִי... אֲבֵל לְמָה לֹא זוֹכֶרֶת? אִי, לְמָה
רִיבּוֹן שֶׁל הָעוֹלָם שִׁיּוֹדַע הַכֹּל?! בְּאֵדְלָה! יוֹתֵר טוֹב, כִּמֵּה יָמִים, לֹא נִצָּא
וְלֹא נִבּוֹא! כֹּאן! כֹּאן! וְאֵתָה לְמַעֲלָה, שְׁמוֹר, שְׁמוֹר.
- מנו** (מִגְחָךְ) וְאֵנִי, אִמָּא שֶׁל בְּאֵדְלָה, יוֹצֵא, אִם יִשְׁמוֹר אוֹ לֹא יִשְׁמוֹר!

- מאמנה** תפחד מאלוהים מנו, תפחד!
- מנו** אמא של באדלה: ולמה מהתחלה אמר האדם, "יש אלוהים"? מפֶּחָד!
לבד היה האדם בעולם, ופֶּחָד, פֶּחָד... עד שאמר: אלוהים יש והוא
ישמור עלי! ועכשיו תשמעי ותלמדי: מהפֶּחָד של האדם יצא אלוהים,
וכשיצא אלוהים, התחיל האדם לִפְחָד מִמְנו! אז אני שואל: לא פלא?!
- מאמנה** ורק, אלוהים, אם אֶת הופי היית כבר מחזיר לתוך הבית הזה! (קמה
וניגשת לחלון)
- מנו** ואני אומר, אמא של באדלה, לא אלוהים של הדת הזאת ולא אלוהים
של דת אחרת... מה שיש לָאדם בְּחיים שלו, זה הראש שלו לחשוב,
והידיים שלו לעשות!
- באדלה** (פורצת בצחוק קצר שמביע גיחוך מר)
- מאמנה** (אצל החלון) עברה השמש את אמצע השמיים בשלוש אצבעות, ולא
חזרה הופי...
- מנו** (מוסיף ומתְלָהם מדברי עצמו) וְאֶת יודעת, אמא של באדלה, מה עשו
בְּשֵׁם של אלוהים, זְמַנִּים עַל זְמַנִּים! שמעת אֶת הסיפורים! דָּם עַד
הברכיים!
- מאמנה** בְּיֵת, יש לה, לְבֵת שלכם, ומחפשת עוד בית!
- באדלה** גחלים על הלשון שלך!
- מנו** וְאֶת מה איכפת לך על הופי, איפה הולכת ואיפה באה?!
- מאמנה** ולא בֵּת שלכם?!

- מנו** **זזה מה שאני אומר: בת שלנו, לא שלך!**
- באדלה** **שלה או לא שלה, קושרת לכל אחד חוט ומזיזה איך שרוצה!**
- הופי** (נכנסת דמועה ובוכייה. נופלת מתייפחת לחיקה של מאמנה אשר ניצבת ראשונה בדרכה)
- מנו** **יפה של מנו... איך ככה?..**
- באדלה** (קורעת את הופי מזרועות מאמנה ומחבקת אותה בהתרגשות) **הדמעות האלה, על מה הופי? מה הוציא את הדמעות מהעיניים שלך, פרח של הפרחים?**
- מנו** **איך יפה של מנו, איך?..**
- באדלה** **הדמעות האלה, שטהורות כמו הגשם של השמיים, על מה הופי? על מה?..**
- הופי** **החבר שלי...**
- באדלה** **חבר? איך חבר הופי, איך?**
- הופי** **שהיה חבר שלי...זה שהיה...**
- באדלה** **והיה – היה! התחתן! נסע לחוץ לארץ!**
- הופי** **עכשיו כאן אמא. בא כאן!..**
- באדלה** **ואם כאן, פרח, ואם כאן?!**
- הופי** **התגרש אמא... התגרש!**
- באדלה** **ואת מה? בוכה על האישה שעזב והלך? בוכה על האישה שישבה במקום שלך חמש שנים?!**

- מנו** ואולי באדלה, הופי שלי והוא...
- באדלה** ואתה שתוק, שתוק! השכל שלך לא נותן לך לחכות ולשמוע מה קרה?
- הופי** הימים האלה, יחד היינו... איתו... איתו... יחד...
- באדלה** (לפתע מבינה מה שנסתתר מעיניה עכשיו ובכל הימים האחרונים)
- איתו?... יחד?... אי, באדלה העיוורת!
- הופי** אמר לי: "האהבה הראשונה שלי - אַת! האהבה האחרונה שלי - אַת! הלב שלי חי מהדם שלך!" אמר לי: "להתחתן אתך אני רוצה! להתחתן!" (ממדרת בבכי)
- באדלה** אמר להתחתן?.. (עוצרת בעצמה כמו מתחילה, אולי, להבין את הדבר לאשורו)
- הופי** אבל היום... בצהריים של היום הזה... העיניים שלו בדמעות... הידיים שלו רועדות על הגוף שלי... הלשון שלו לא זזה אמא, אבל שמעתי... "אני פוחד... משהו שמעתי הופי, ואני פוחד! פוחד!"
- באדלה** שתפחד האדמה, שיפחדו השמיים... ממה פוחד, פרח שלי, ממה?!
- הופי** אמר לי, "ככה אני אוהב אותך, שלא יכול להגיד לך ממה פוחד... לא לתת לך מכה על מכה, הופי... " אמר לי, "אני חוזר מחר הביתה, לחוץ לארץ... אני אשלח מכתב, הופי... מכתב אשלח... אהובה שלי... מלכה של החיים שלי..." ככה אמר, אמא: "מלכה של החיים שלי!"
- (בכיה גובר)

- מאמנה** וְאֵת אֲרִטוֹן אֵל תִּתְּנִי עֲכָשִׁיו עַל מִקַּל שֶׁל בּוֹשָׁה!
- באדלה** עַל מִקַּל גְּבוּהָ שֶׁל בּוֹשָׁה אֵת אֲרִטוֹן אֶתְּנִי! עַל מִקַּל גְּבוּהָ שֶׁל בּוֹשָׁה!
וּשְׂרִימוֹ אֲנָשִׁים עֵינָיִם לִמְעֵלָה, וַיִּגִּידוּ: כִּמוֹ שֶׁזֶה עוֹשֶׂה, אֲסוּר לַעֲשׂוֹת!
אֲסוּר לַעֲשׂוֹת!
- מאמנה** אֵי, אֱלוֹהִים!
- באדלה** שְׂתִּימַחֲקֵי מֵהַסֵּפֶר שֶׁל אֱלוֹהִים שֶׁאֵת מֵאֲמִינָה שְׁלוֹ! שֶׁמְבוּל שֶׁל אֲבָנִים
יֵרֵד מֵהַשָּׁמַיִם עַל הָרֹאשׁ שֶׁלְךָ! מִי אֵת? מָה אֵת? לֹא דָם? לֹא בֶשֶׂר? לֹא
עֲלִית מִבֵּין הָרַגְלָיִם שֶׁל אִשָּׁה?! לֹא תִרְדִּי לְבוֹר שֶׁכֵּל בֶּן אָדָם יוֹרֵד
לְתוֹכוֹ?! מִי מְדַבֵּר מֵהַלְשׁוֹן שֶׁלְךָ? מִי? לְמָה? לְמָה?!
- מאמנה** (מְנַסָּה לְקוֹם. לֹאֲרִטוֹן): בּוֹא אֲרִטוֹן, קַח אוֹתִי...
- באדלה** (הוֹדֵפֶת אוֹתָהּ לְכוֹרְסֵתָהּ) אוֹתִי קִבַּרְתָּ, אֵת הוֹפִי – לֹא! לֹא, שָׁטָן! שָׁטָן!
שָׁטָן מִן הַגִּיהֵנוֹם!
- מאמנה** (מְצַבִּיעָה עַל צוּוֹאֲרָהּ) הַכְּבֵשָׁה בְּיַדַּיִם שֶׁל הַשׁוֹחֵט...
- באדלה** (מֵתְנַפֶּלֶת עַל מֵאֲמִנָה בַחֲמַת זַעַם) שָׁטָן! שָׁטָן! יֵשׁ בְּבַיִת הַזֶּה, וְאֲנִי אֲגַרֵּשׁ
אוֹתוֹ! (חוֹנֶקֶת אֵת מֵאֲמִנָה) שְׂטָאָאן!
- מנו** תִּמּוֹת, תִּמּוֹת! (הוּא וְאֲרִטוֹן, בְּמֵאֲמֵץ רַב, מֵרַחֲקִים אֵת בְּאֲדֵלָה מִמֵּאֲמִנָה)
- מאמנה** (מֵתְנַשְׁמֶת בְּכַבּוּדַת עֵקֶב נִיסִיּוֹן הַחֲנִיקָה) סִבְתָּא שֶׁלְךָ, אֲרִטוֹן... סִבְתָּא
שֶׁלְךָ...
- הופי** (מִלְטֶפֶת אֵת בְּאֲדֵלָה הַנִּסְעֶרֶת) אֲמָא שְׁלִי...
- מאמנה** (בּוֹכִיָּה) חֲנֵק עַל מֵאֲמִנָה... חֲנֵק עַל מֵאֲמִנָה...

- מנו** (למאמנה) ולכי, לכי... לתוך הבית לכי... (בהתכוונו לבאדלה) שהעיניים
- שלה לא יראו אותך עכשיו...
- מאמנה** (קמה בכבדות ומדדה לתוך הבית, בעוד ארטון תומך בה בהיכנסם)
- באדלה** (כבר מאוששת למדי, עדיין בזרועות הופי, אשר מתייפחת חרישית)
- הופי** (בדמעות) אמא שלי...
- באדלה** שיהפכו הדמעות שלך ליהלומים, הופי... (מנשקת פניה) לא פחד, בת שלי, לא פחד...
- מנו** ולנוח אָת צריכה, באדלה, לשים ראש על המיטה...
- באדלה** שתוק! (להופי. נחרצת) עוד פעם רוצה לשמוע, מה אמר לך? שאוהב אותך אמרו... אמר?
- הופי** כן, אמא...
- מנו** והדם, באדלה, בראש שלך, צריך שיתקרר...
- באדלה** (בהתעלמה לחלוטין ממנו. להופי) ואיך אמרת, שאמר, שאוהב אותך? שהדם שלך... בראש שלו?... שאת אחרונה שלו, אחרי הראשונה שגרש?
- הופי** (מתוך דמעות) כן, אמא...
- באדלה** שאת המלכה של החיים שלו, אמר?! (הופי שותקת) אמר?!
- הופי** כן, אמא!
- באדלה** וזהו! שכל מי שיש לו אוזניים ישמעו! איך מי שאמר לך ככה, לא יחזור להיות בין הידיים שלך?! מי פה יכול להגיד לי משהו אחר?! מי פה

הלשון שלו יכולה להסתובב לצד השני?! (מביטה במנו במפתיע

(ובחדות)

מנו אין משהו אחר ואין צד שני!

באדלה ייתן אדם לחיים שלו ליפול בגלל פחד?!

מנו ואף פעם לא ייתן!

באדלה (להופי) אוהב אותך, הופי! רוצה אותך! חי ומת על השם שלך! יום

יומיים, ואולי אחרי... כשהיום יהיה חושך בעיניים שלו, ובלילה

השינה לא תהיה חברה שלו- את הפחד יוריד לבור, ויעלה במקומו

אותך! בלב שלו רק את! רק את! אמא יודעת! (למנו) ואתה, את שתי

הרגליים שלך עשה שבע, ורוץ עכשיו לבית של החבר של הופי...

אוהבים אותך שם... דבר אתו... לתוך הלב שלו...

מנו ולהגיד, מה אגיד?..

באדלה ככה תגיד: אין פחד מהבית שלנו. אין!

מנו אין, גיברת, אין!

באדלה פחד לא היה מן הבית הזה ופחד לא יהיה!

מנו היה לא היה, ויהיה לא יהיה!

באדלה שידע: אנשים יותר טובים מאנחנו במקום הזה, אין!

מנו אמת על הלשון שלך גיברת, אין!

באדלה שידע: חולה במחלה שלך, יש רק אחד בבית הזה: אתה!

מנו אני!

באדלה ותגיד לו, תגיד לו, שאם יעלה מחר על האווירון לשמיים בלי הופי, על

האדמה הזאת לא עוד ירד!

מנו כמה יפה גיבֶרְת, אם יעלה – לא עוד ירד!

באדלה שהמילים שלך, שיר יהיו על האוזניים שלו!

מנו שיר של השירים יהיו!

באדלה כמו שהפה שלך יפתח – ככה שלא ייסגר!

מנו באמת פלא...

באדלה (להופי) והוא, החבר שלך, מה שיענה הפה שלו לאבא מנו, שמחה

ייתן בלב שלך!

מנו שמחה, יפה של מנו!

באדלה (להופי) פעם שיקרה לך אמא? שיקרה?

הופי לא, אמא...

באדלה פעם אמרתי, וככה אמרתי, בלי לדעת, ולדעת טוב?!

הופי לא, אמא...

באדלה לא תמיד אמת אמר הפה שלי לאוזניים שלך?!

הופי כן, אמא!

מנו ואני גיבֶרְת...

באדלה ולדבר כמה תדבר. רוץ!

מנו ואני, גִּיבְרָת, רָץ עֲכָשִׁיו לְבֵית שֶׁל הַחֵבֶר שֶׁל הוֹפִי, וְחֹזֵר מִשָּׁם, תְּמָרִים

וְדוֹבְדָבְנִים עַל הַלְשׁוֹן שְׁלִי! (זְחוּח, לְהוֹפִי) תְּמָרִים וְדוֹבְדָבְנִים, יִפָּה שֶׁל

מְנוּ! (יֹצֵא)

באדלה (מִחֲבֵקֶת אֶת הוֹפִי) שְׁמָחָה הוֹפִי?

הופי שְׁמָחָה...

באדלה מֵאֲמִינָה לֵאמֹר?

הופי מֵאֲמִינָה...

באדלה לֹא עִוּוֹר הַמְזֵל... כִּמָּה שֶׁהוֹרִיד עָלַי חוֹשֶׁךְ, יַעֲלֶה עֲלַיִךְ אֹר! כִּמָּה

שֶׁנִּשְׁכַּח אֹתִי, יִנְשַׁק אֹתְךָ! גַּם הַמְזֵל יוֹדֵעַ שֶׁצָּרִיךְ... צְדָקָה! כִּכָּה אֹמְרִים?

צְדָקָה?...

הופי (בְּדַמְעוֹת) צְדָקָה...

באדלה (אֹחֲזָת בְּשֵׁתִי זְרוּעוֹתֶיהָ שֶׁל הוֹפִי) אֵלֶּה הַיְדִיִּים, כִּנְפִיִּים יֵהִיוּ... כִּנְפִיִּים

שֶׁל זֹאת, שִׁפָּה בֵּין הַצִּיפּוֹרִים...

הופי (מִצְחָקֶת בְּדַמְעוֹת) דּוֹכִיפֶת!

באדלה וְחֲשַׁבְתָּ שֶׁזְרוֹזִיר כִּמוֹ הַחֵבֶר שֶׁלְךָ יִגִּיד שֶׁלֹּא רוֹצֵה דּוֹכִיפֶת?!

הופי (מִצְחָקֶת קְלוֹת, בְּמִבּוֹכָה) בְּעֵלִי, זְרוֹזִיר?...

באדלה זְרוֹזִיר שִׁישׁ לוֹ זֶהֱבָה, בְּמִקּוֹר שֶׁלּוֹ, וּבִלְבָב שֶׁלּוֹ! (אֶתְנַחֲתָא קְלָה) וְאִם לֹא כֹל

כֵּךְ יִפָּה... אֲבָל בֶּן אָדָם טוֹב! וְגַם בַּעַל חֶכֶם אֶת לֹקַחַת הוֹפִי... (אֶתְנַחֲתָא

קְלָה) וְאִם גְּרוֹשׁ?.. תִּרְאִי אֵיךְ עָשִׂיר נִהְיָה! אֵיךְ אָמַר, וְעָשָׂה! אֲנִי זּוֹכֵרְתָה,

לפני שנסע אמר לי: "אמא של הופי, אני נוסע עשיר להיות... הופי
עכשיו לא רוצה אותי, ואולי אם עשיר אהיה..."

הופי הוא אוהב אותך!

באדלה כי יודע כמה אני אוהבת אותך!

הופי אמר לי, "אם גם את המשפחה תביאי, שתי נשים יהיו לי, את ואימא-
באדלה!"

באדלה אישה אחת תהיה לו... פרח אחד... אני הופי, כבר קטפו אותי...

התייבשתי ככה, שאפשר לעשות ממני אבקה שתעוף על הרוח...
שכחתי, הופי, שאני אישה... בושה לעולם שיש בו אישה כמוני...

הופי עוד צעירה את אמא, וְשָׁם, רופאים טובים יש... וכסף הרבה יהיה...
את אבא ניקח לרופאים...

באדלה ובמקום לשלם לרופאים, בעל אחר אולי תקני לי! (צוחקות)

הופי (בדמעות של צחוק ובכי) יצחקו החיים שלך אמא, יצחקו!

ארטון (נכנס, בידי דפי המחזה)

באדלה (להופי, בהתכוונה לארטון) ותגידי לו... תגידי לו, שהנה את הולכת!

(ישירות לארטון. בבוטות) הולכת הופי, הולכת! ואחרי שתלך הופי, את

הריח של מי תריח כל בוקר? ובצל של מי תתכסה כל לילה?! סבתא

שלך, גם אם יתפללו בשבילה כל הקדושים, כמה זמן עוד תחייה

בשבילך? עפה מפה הופי, עפה! (אתנחתא קלה) וגם אתה, את הדלת

פתח - ולחיים שלך, לך ארטון... (רחמיה נכמרים על בנה. ברוך ובעדנה)

לך, מסכן... לך מפה... רחוק, לך מפה... ילד שלי..(מנשקת מצחו של

ארטון) הראש שלי כמו פצצות של מלחמה בתוכו... לסגור את

העיניים אלך...ומי יודע אולי לא יפתחו יותר! (נכנסת אל פנים הבית)

ארטון (להופי) סוף למחזה כתבתי...

הופי והסוף?..

ארטון האח והאחות לבד יגורו...יחד....

הופי ארטון... אמא באדלה, נכון אומרת... לחיים שלך צא! אתה, לעוף

יכול... (נוטלת מידי המחזה) הנה המחזה... כנפיים, כנפיים! מלאך של

שמיים במילים שלך... שוֹרְרֵת את חיינו, ארטון... שוררת את הבכי.

הצעקה. החידלון! רוח עברה בי כשקראתי... ואת המחזה... שלח

לתיאטרון, ארטון... לתיאטרון! אתה לחייך צא, ואני לחיי... אל בעלי!

ארטון ברח! ברח "בעלך"!

הופי אתו אלך! לחיים אלך! חיים שאנחנו לא מכירים במקום הזה! מקומות

יש ואנשים חיים באמת ובאמת! ואני לחיות רוצה, ארטון... לחיות בכל

צלילי האוזן ובכל צבעי העין! פה קמלתי! פה נבלתי! פה נמקתי! פה...

החנק!

ארטון פה הלב, הופי! הלב...

הופי (מתייפחת) ולצאת מבין הקירות האלה, לא אצא? ולקרוא ברחובות,

"בעלי, בעלי", לא אקרא? ולשמוע צחוק של ילדים שלי, לא אשמע!?

ילדים שלי!..

- ארטון** ואהבה?!
- הופי** **אותך אוהבת! (חנוקה בדמעותיה) ואתו אלך... אתו!**
- ארטון** (כהוזה) **אותי אוהבת...**
- הופי** **באור העיניים, אותך אוהבת... בריח הנשימה, אותך אוהבת... נולדתי, ואותך אוהבת!... אבל אתו אלך... אתו... (בוכה מרות)**
- ארטון** (בכיה של הופי מכה בו ומרעיד את לבו. אהבתו לאחותו מגיעה לכדי מצויקה הטהור. נוגע בהופי ברוך, בעדנה, בחן וחסד אין סופיים) **אחות שלי...**
- הופי** **אח שלי...**
- ארטון** **הסוף במחזה...ככה הופי...**
- הופי** **ככה?..**
- ארטון** **אתו תלכי.... אתו תלכי! (מתחבקים נואשות)**
- הופי** **אתה רואה ארטון, אנחנו כותבים את עצמנו!...**
- מאמנה** (נכנסת מפנים הבית. בראותה את השניים חבוקים מחייכת בהנאה גלויה) **והחזר עכשיו הלב הלב והדם לדם! (ארטון והופי ממהרים להיפרד מחיבוקם. מאמנה להופי): ומתי לא אהב אותך ארטון? מאז שאתם ילדים... יד בתוך יד, יד בתוך יד... ברוך זה שלמעלה יושב, שבחכמה שלו אמר לך פה להישאר, ונתן לארטון לשמוח!**
- הופי** **זאת החכמה שלי, סבתא... והחכמה שלי אמרה לי לחוץ לארץ ללכת!**
- מאמנה** **ולחוץ לארץ מי ייקח אותך, אחות של ארטון?**

- הופי** בעלי!
- מאמנה** בעלך?!
- הופי** הוא ייקח אותי!
- מאמנה** (בבוז מר) זה שפחד יבש את הלב שלו?! זה שיברח ממך עד אחרי היס?!
- הופי** אותי ייקח! אתו אלך! אם ככה תרצי ואם לא!
- מאמנה** ככה זרעה באדלה רוח בלב של הבת שלה? ככה נתנה חיים לדבר שכבר מת?!
- הופי** חי! חי יותר מן החיים!
- מאמנה** מת! מת! רעל שפכתי לתוך האוזניים של החבר שלך! שדים של פחד, עמוק הכנסתי לתוך הלב שלו! נשיכה של כלב חולה, עמוק נשכתי בבשר שלו! "מהמחלה של אבא של הופי תזהר", אמרתי לו, "מהמחלה שתעבור מהדור הזה שלך ועד לתמיד!"
- הופי** תולעת של מוות!
- מאמנה** ועוד אמרתי לו: ארטון שם זרע אהבה בנשמה של הופי! בדם שלה! בבשר שלה!"
- ארטון** שקר! לא, לא!
- מאמנה** פה המקום של הופי! שלנו היא! שלך ארטון!
- ארטון** עכשיו, לא! לא שלי עכשיו, לא שלי!

- מאמנה** שלך היא! מהיום שנולדה ועד ליום שתמות! ככה רוצה אלוהים וככה אני עשיתי!
- ארטון** ככה עשית? למה עשית? למה? למה?!
- מאמנה** והאוזניים שלי ממי שמעו: החבר של הופי פה?!
- ארטון** (מסוחרר ומגומגם) ממני... ממני... אני עשיתי!.. אני... הפה שלי אמר לאוזניים שלך הרעות: פה החבר של הופי... פה... החבר של הופי, פה...
פה...
מאמנה (בנחרצות) ישתוק הפה שלך, ארטון!
- ארטון** (הודף את מאמנה לכורסתה) הפה שלי אמר – והלב שלך עשה!
- מאמנה** אילם תהיה! אילם!
- ארטון** הפה שלי אמר – והלב שלך עשה! תמות! תמות מאמנה! (בחמת זעם מתנפל עליה לחונקה, אך עוצר בעד עצמו. פונה להופי ומנסה לקרב אליה, אך הופי נרתעת מפניו בבוז, מסוחררת ומוכתת חיים)
- הופי** הפה...שלך?..
- ארטון** שלי...
- הופי** אתה?...
- ארטון** אני...
- הופי** מעשה של בושא זרעת ואת החיים שלי תקצור...
ארטון הבושה... המעשה והבושה...
הופי עליך הבושה, ארטון! עליך! (מכה בו בזעם ובנואשות)

ארטון (אוחז באחותו) **הבושה, אני! המעשה, אני! אבל את לחיים, הופי...את**

לחיים...

הופי (מנסה להיחלץ מאחיזתו ובתוך כך מתחולל ביניהם מאבק) **נחשים מהפה**

שלך לגרון שלי... חונקים...

ארטון **חֶנֶק יחנוק את ארטון! אש מן השמים תאכל את מאמנה! אבל את**

לחיים, הופי! את, לחיים! אל בעלך! אל בעלך! (מתוך המאבק עם ארטון,

נופלת לפתע הופי וראשה מוטח קשות בארונית הברזל עליה מונח

המיחס. לפתע היא מזדקפת כמו בתנועה לא רצונית וקופאת. בחלוף זמן

של מה בכך, נוגעת הופי בערפה, ובהחזירה ידה אל מול פניה, רואה את

דמה מכסה אותה. עיניה, יפות וקרות, נפקחות בתדהמה. ארטון מנסה

לאמר דבר מה, אך קולו מלעלע, כמעין המהום נפלט מפיו. הופי

מתמוטטת בדומיית מוות)

מאמנה (מוכת הלם, מכה על פניה שלה באגרוף קמוץ) **שתחתך הלשון שלך,**

מאמנה... שיתייבשו השפתיים שלך, מאמנה... שיתמלא הפה שלך

חול, חול, חול... (מלחשת) נפלה הופי, נפלה... (לפתע זועקת זעקה

גדולה) נפלה הופי! נפלללללה!!

באדלה (פורצת פנימה סתורת שיער וטרוטת עיניים. צעקתה של מאמנה העירה

אותה משינה עמוקה)

באדלה (קולה מנופץ לרסיסים) **פרח, פרח, פרח!** (קורסת על ברכיה ונוטלת את

הופי בחיקה) ה ו פ י י י !

מאמנה	(לארטון) לך ארטון, לך רופא תביא, רופא!
ארטון	(עומד על עמדו. קפוא)
באדלה	עיניים תפתחי, הופי... עיניים, בת שלי... עיניים, עיניים,
	עיניים... (ממדרת בבכי)
מאמנה	אי, רופא להביא! רופא, רופא! (רצה אל מחוץ לבית)
ארטון	(לא נע ולא זע. מבעו מת)
באדלה	הופי... הופי, אמא... אמא... הופי?.. גם אם השמיים והארץ חרשים יהיו, את הקול של אמא תשמעו! פרח?.. פרח, נפלת?.. ואם נפלת, השמש בשמיים איך תעמוד?.. קומי! קומי, בת שלי! החתן שלך קורא לך, קומי! קומי, מלכה של החיים שלו... אי, קומי כלה, קומי... פרחים של חלומות בשיער שלך, כלה... זהב של שמש על הצוואר שלך, כלה... לכן של עננים בשמלה שלך, כלה... שמחה באה עלינו, שמחה! או-שרו! (בוכה מרות) בעיניים של הלב אני רואה, אושר... (מבחינה בדמה של הופי) מתה הופי, מתה?.. (מורחת על פניה את דמה של הופי, קולה נשנק) הדם שלך הופי... הדם שלך יהיה סימן של בושה בין העיניים של העולם! הדמעות שלי הופי, יפלו כמו מבול של מלח על האדמה! הסבל שלנו הופי, יצבע את השמיים בשחור! שחור, שחור, שחור... אם למוות את הולכת הופי - אני לבור נופלת... גם אני לבור! אתך... אתך!... הנה... הפה שלך על השד של אמא, תינוקת שלי... אמא אתך, פרח שלי... לא לבד, לא לבד... אמא אתך בלב הטוב של האדמה... נמות הופי, ובקבר שלנו תשיר ציפור... יבוא עלינו החושך הופי,

ובחושך חס... ובחושך טוב... לא פחד ילדה שלי... לא פחד...בחושך

חס...בחושך טוב... בחושך חס... טוב... (מייבבת יבבת מוות)

האור גוע.

סוף מערכה שנייה

אפילוג

(לאחר שבוע)

מנו לבוש שחורים, ישוב על כסא, מכונס. גופו כמו נצטמק. סיגריה בידו

האחת וספל קפה בשנייה. מכאן ועד לסיום יעשן. מאמנה לבושה שחורים

אף היא. דוממת.

מנו ולעשן לבד, באדלה, אין תענוג, אין... אפילו כשהיית רבה איתי, הייתי

אומר: אבל תענוג, יש עם מי לשתות קפה, לעשן... פחד נפל עלי,

פחד... שבוע ימים ולילות את מתחת לאדמה, ואני כאילו תולעים בגוף

שלי... אי, אי, כמה גיבורה היית אשתי, כמה גיבורה! בידיים של

עצמך לקחת את החיים שלך! אמרת לחיים: אתם ככה? - אז אני

הולכת למוות!! ואני, אשתי, אדם פשוט, סובל מהחיים ומפחד

מהמוות... ואם היית יכולה עכשיו להגיד לי, מרחמים שם? נותנים מה

שצריך, או שעוד פעם, ככה... ואולי, באדלה, את גם יודעת עכשיו -

הסבל, למה? למה הסבל? למות, מתים...כמה אפשר לחיות, אפילו

נמאס... אבל הסבל, למה?! (שואף במרץ מספר שאיפות רצופות מן

הסיגריה)

[ארטון והופי נכנסים. ארטון נושא את הופי על ידיו. על שפתיו, שכמו נקמץ, נסוך כל העת כמעין תימהון- עווית. גופו כמו ברעדה מתמדדת. אינו לבוש בשחורים. הופי כמו קפאה ברגע מתמשך של הלם. עיניה יפות ופקוחות, אך מבען מת. קור זורם מגופה. אף היא אינה לבושה בשחורים. ארטון מושיב את אחותו בכסא ומיטיב ישיבתה. עושה המעשה בהתכוונות של אהבה אין סוף, ועדנה, ורוך. כך ינהג בה כל העת]

מנו (מוציא מכתב מכיסו) הנה, ארטון... מכתב היום בבוקר הגיע... מכתב של חוץ לארץ... זה שמכתבים מביא, אמר לי: "מחוץ לארץ מכתב, מנו... מחוץ לארץ..."

[מאמנה נדרכת. ארטון אינו מגיב כלל לדברי אביו, רק ניגש למיחם להכין תה. מאמנה, אשר נמצאת בקרבת המיחם, מושיטה ספל לארטון, אך ארטון, בתנועה חדה ועיוורת, מכה בכף ידה של מאמנה ועווית עוברת את פניו. מאמנה, פיה נפתח כמו לזעוק את הכאב, אך בולעת קולה וממהרת לסגור פיה. ארטון נוטל ספל אחר ומוזג התה]

מנו (מדבר אל הופי וקולו מרעיד) וככה אמר לי החבר שלך, יפה של מנו, ככה אמר: "מכתב אשלח, אבא של הופי... מכתב מחוץ לארץ, להופי..." לא אמר טוב, ולא אמר רע...רק אמר, מכתב מחוץ לארץ ישלח... (מביט נואשות במכתב) ולקרא, אני יודע? ואם הייתי יודע אולי הייתי מהגדולים של העולם... (שוב פונה אל ארטון. מדבר אליו ברכות ובחסד) תתן את העיניים שלך במכתב ותקרא, ארטון...ומי יודע,

אולי טוב במכתב...(מושיט המכתב לכיוונו של ארטון, אך ארטון אינו מגיב לחלוטין. מנו מחבקו והבכי חונק גרונו) **אוי ארטון, ארטון... אחותך קיבלה מכה במוח ולא יודעת ולא מדברת, אבל אתה למה, בן בכור של מנו?!**

מאמנה מאלוהים מנו, מאלוהים. (מצביעה מעלה בהתכוונות גדולה) רק הוא! הוא!

מנו (בזעם עצור) ואם "הוא", באמת "הוא", אולי תשאלי את "הוא" – מה שאת באדלה שאלתי: הסבל, למה? למה?!

מאמנה אסור מנו! (נושכת אצבעה) אסור!

מנו באמת פלא, באמת פלא... את כל הילדים שלך לקח "הוא" – ולא תשאלי, למה?!

מאמנה מה שאנחנו יודעים – יודעים, מה שלא יודעים – נקום וניפול, ולא נדע!

מנו ואני רואה אותך, ואני אומר: תראו, תראו, איך קמים החיים על המוות ומגרשים אותו! אבל כשאני עוד פעם רואה, אני אומר: אבל איזה חיים?!

מאמנה קדושים החיים, מנו. אלוהים נתן, ועד שלא ייקח, קדושים החיים!

מנו (מגחך קשות) קדושים, כמו החיים של הנמלה המסכנה, שנדרוך עליה ואפילו לא נרגיש... (לכוון הפרח של הופי, אשר נבל בשבוע האחרון, אך נותר על אדן החלון, בעציץ) כמו החיים של הפרח הזה, של הופי, שנפל לו הראש, ואפילו אין לו פה שיגיד, מים תנו לי!

מאמנה (לארטון. בוררת מילותיה בזהירות) ארטון... אם היית נותן לב, גם לפרח

של אחותך...

ארטון (אינו עונה)

מנו ואם עכשיו רק אתה, רק אתה, איך ייתן לב גם לפרח שלה? (מליט פניו

בידיו כמו מתוך בושה) ובלילה, לא קם ולמיטה שלה הולך?...

מאמנה והולך! לא רואות העיניים שלי? ומה עושה, מסכן? עומד על יד המיטה

שלה כמה שעומד, והדפים האלה, הלבנים, בידיים שלו... "מכזה"

קוראים לזה, מנו... מכזה של תיאטרון... לתוך האוזניים שלי, בשקט,

ארטון דיבר, שמכזה של תיאטרון כותב... ואמר לי ארטון, שעלינו

המכזה, עלינו...

מנו (בגיחוך מר) ותיאטרון עלינו יעשו? שפה יבואו, פה תיאטרון! (שואף

נואשות מן הסיגריה) תיאטרון... ולא ראיתי תיאטרון? אז, היה ארטון

הולך, ופועמים הלכתי אתו... ושם, על מקום גבוה, באים שחקנים...

וכמה אור... צבע... מנגינות... ואיך לבושים!.. וציורים מסביב... ציורים-

ציורים... כמו חיים שלא מהחיים!

מאמנה והחיים - חיים של אלוהים, מנו, אפילו בתיאטרון... אפילו, תגיד,

במכזה של ארטון!

מנו ואם אפילו, אלה, השחקנים, יחשבו באמת הם אני או את... ואפילו אם

יבכו באמת, או יצחקו באמת - יהיה כמו האמת של האמת?! הם -

יהיו אנחנו?! יגמרו ההצגה שלהם, יתנו להם כפיים-כפיים, כמו

שעושים בְּתִיאָטְרוֹ, וילכו... יִגִּדוּ, עבדנו העבודה שלנו, מחר תִּיאָטְרוֹ
 חדש!... והאנשים שרואים? יִרְאוּ! אולי יגידו יָפָה, אולי יגידו לא יָפָה,
 וילכו הביתה, לְחַיִּים שלהם... מה? רחמים ירחמו עלינו? פחד יפחדו
 שמחר על הבית שלהם יבוא מה שעל הבית שלנו בא?! ולזכור, יִזְכְּרוּ
 משהו? ואולי משהו... יום-יומיים... ואפילו, אם שנה שנתיים, ואפילו
 אם יזכרו, תִּגִּידִי, כל החיים שלהם, לעזור, מה יעזור?! להחזיר את
 באדלה – יחזירו? להחזיר את הופי וארטון – יחזירו?! להחזיר אותי –
 יחזירו?! (שואף במרץ מן הסיגריה, בדמעות) שיבואו לָפָה, יעשנו אִיתִי
 סיגריה, ישתו אִיתִי קפה, יִבְכוּ אִיתִי... יותר טוב ממה שיעשו עָלַי
 תִּיאָטְרוֹ, שָׁם! (עוצם עיניו מפאת הדמעות ומתייפח קָרֶשׁ)

מאמנה (מדברת תוך התייפחותו של מנו) העיניים שלך לא יסגרו מנו, ותרא...
 ייתן ארטון המְכֶזֶה שלו לתיאָטְרוֹ, וִירְאוּ אותו שם... וִיפְתַח הַפֶּה של
 ארטון לצחוק! וּבְשִׁמְחָה שלו, השפתיים של הופי יִשִּׁירוּ, וְהִלְשׁוּן שלה
 תִּרְקֹד, תִּרְקֹד!

(שרה) הופי, הופי, ילדה יָפָה

אחיה ארטון אוהב אותה...

הופי, הופי, ילדה יפה

אלוהים, אלוהים, שמור אותה...

(הבימה מחשיכה ורק הופי וארטון נותרים באור) **מסך**

